

หลักการชี้แนะ ว่าด้วยการพลัดถิ่นภายในประเทศ

The Guiding Principles on Internal Displacement

ผู้เขียน

ฟรานซิส เอ็ม เด็ง (Francis M. Deng)

ผู้แทนด้านผู้พลัดถิ่นภายในประเทศของเลขาธิการสหประชาชาติ

แปลโดย

พจนานถ อิศรธรรมาภรณ์

บรรณาธิการโดย

สุลิมร เตชขำ

เอกชัยปิ่นแก้ว

คำนำของผู้แปล

การได้รับโอกาสจากคณะกรรมการด้านสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ร่วมทำงานเกี่ยวกับการทำงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงในพื้นที่ภาคเหนือที่มีสถานะภาพเป็น “ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ” นับเป็นโอกาสที่มีคุณค่าและความหมายต่อผู้แปลมากที่สุด เพราะทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาประสบการณ์ด้าน “การพัฒนาชุมชน” และ “สิทธิมนุษยชน” ไปพร้อมๆกับการทำงานแบบ “ร่วมคิดร่วมทำ” กับคณะผู้ทำงานที่มาจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รวมทั้งอีกหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และที่สำคัญยิ่งคือผู้ร่วมงานที่เป็นผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่อยู่ในพื้นที่โครงการนั่นเอง

จากประสบการณ์ที่ได้ไปพบเห็นชะตากรรมของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศซึ่งเป็นการทำงานในภาคสนาม ได้เป็นแรงบันดาลใจในการร่วมแสวงหาแนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ไขสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่คนเหล่านั้น หลายต่อหลายครั้งที่พวกเราทั้งปรึกษาหารือ ร่วมประชุม เดินสำรวจสภาพที่อยู่อาศัย ความเป็นไปได้ในการแสวงหาแหล่งอาหารที่มั่นคง รวมทั้งการเข้าไปหาหรือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่ด้วยกัน ซึ่งในการทำงานร่วมทุกครั้งนั้น พวกเราต่างคาดหวังให้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น แต่ในที่สุดประสบการณ์เหล่านั้นก็สะท้อนเป็นบทเรียนกลับมาให้เราเห็นว่า การแก้ปัญหาที่ยากยิ่งนัก หากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของตัวเอง “ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ” “ความจำเป็นพิเศษของพวกเขา” และ “สิทธิที่พวกเขาพึงได้รับ” ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของประเทศ จึงได้เป็นสิ่งที่ยังค้างคาใจอยู่เสมอมาว่า จะทำให้ “องค์ความรู้” เหล่านี้ได้เป็นที่ตระหนักและรับรู้ในวงกว้างของสังคมไทยได้อย่างไร

เมื่อได้อ่าน “หลักการชี้แนะว่าด้วยการพลัดถิ่นภายในประเทศ” และ “คู่มือการใช้หลักการชี้แนะว่าด้วยการพลัดถิ่นภายในประเทศ” จึงเห็นว่าน่าสนใจและจะเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์มาก ในกรณีที่ช่วยขยายแนวคิดเกี่ยวกับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และสิทธิของพวกเขาไปสู่ผู้คนในสังคม โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ยิ่งไปกว่านั้นคือ บุคคลที่เป็นผู้พลัดถิ่นทั้งหลายนั่นเอง ผู้แปลจึงได้ขบถึกเอาความรู้ความเข้าใจที่ได้จากเอกสารทั้งสองฉบับ มาเขียนในเอกสารฉบับแปล ที่อาจไม่ได้มีภาษาสำนวนสละสลวยเหมือนนักแปลมืออาชีพ แต่ได้ใช้ความพยายามและตั้งใจอย่างมากที่สุดที่จะแปลออกมาให้ถ่ายทอดความเข้าใจโดยไม่ผิดเพี้ยนจากต้นฉบับในภาษาอังกฤษมากนัก และหวังว่าโชคที่ที่คุ้นหูคุ้นตา เดชยี่ และคุณเอกชัย ปิงแก้ว ซึ่งเป็นพันธมิตรในการทำงานร่วมกับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ได้กรุณาช่วยตรวจทาน แก้ไข และ ชัดถ้อยภาษาสำนวนต่างๆให้

หวังว่าเอกสารแปลทั้งสองฉบับ คงได้มีส่วนในการทำให้เกิดการตระหนักรู้และความเข้าใจถึงสภาพของการพลัดถิ่นภายในประเทศ และส่งผลให้เกิดการป้องกันไม่ให้เกิดชุมชนผู้พลัดถิ่นภายในประเทศในสังคมไทยอีกต่อไปในอนาคต รวมทั้งได้มีการช่วยเหลือคุ้มครองที่เหมาะสมสำหรับชุมชนที่ตกอยู่ในสภาพของผู้พลัดถิ่นซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน และที่สำคัญยิ่งคือการเปิดโอกาสให้เหล่าผู้คนที่พลัดถิ่นนี้ได้หวนกลับคืนสู่บ้านเกิดของตน หรือตั้งถิ่นฐานใหม่ในที่ที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรี ความหวังนี้คงเป็นภาระรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมในการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมบนฐานคิดของการอยู่ร่วมกันอย่าง “เคารพซึ่งกันและกัน”

พจนานัด อินทรมานนท์

ผู้แปล

อารัมภบท

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ในการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 55
ระเบียบวาระการประชุมที่ ๑ (๑) ว่าด้วยแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้น
พื้นฐาน รวมทั้งข้อคำถามเกี่ยวกับโครงการและวิธีการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่ง
สหประชาชาติเกี่ยวกับการอพยพคนจำนวนมากและผู้พลัดถิ่น ได้พิจารณารายงานเกี่ยวกับ *หลักการ
ซึ่งเน้นว่าด้วยการพลัดถิ่นภายในประเทศ* เสนอโดย นายพรานซิส เอ็ม เต็ง ผู้แทน دائمผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ
ของเลขาธิการสหประชาชาติ ตามมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ 2540/39

การพลัดถิ่นภายในประเทศ ได้กระทบต่อประชาชนประมาณ 25 ล้านคนทั่วโลก เป็นปรากฏการณ์ที่แผ่ลึกร้า
สลดประการหนึ่งในโลกปัจจุบัน สาเหตุของประสบการณ์ดังกล่าว ได้แก่ ความขัดแย้งอย่างรุนแรง, การละเมิด
สิทธิมนุษยชนอย่างเลวร้าย การเลือกปฏิบัติ ทำให้การพลัดถิ่น ๒ และผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ มักประสบกับ
ความทุกข์ยาก ความลำบาก ครอบครัวยากจน ตัดความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ยุติความสัมพันธ์ของ
การจ้างงานแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน (dependable employment) ขัดขวางโอกาสทางการศึกษา ปฏิเสธการเข้าถึง
ปัจจัยการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ผู้บริสุทธิ์ต้องเผชิญหน้ากับการกระทำที่
รุนแรงในหลายรูปแบบ อาทิ การโจมตีค่ายผู้พลัดถิ่น การถูกทำให้สูญหาย และการถูกข่มขืน เป็นต้น ทั้งนี้
ไม่ว่าคนเหล่านี้จะอยู่รวมกันแค่ไหน หรือไปอยู่ที่ไหนก็ตาม เพื่อจะรอดพ้นจากการถูกข่มขืนและ ความรุนแรง หรือ
อาศัยอยู่ในชุมชนที่ยากจน และขาดความมั่นคงในชีวิตก็ตาม ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศก็ยังคงเป็นหนึ่งในกลุ่ม
คนต้องโอกาสมากที่สุด ซึ่งต้องการการคุ้มครองและความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อไม่กี่ปีมานี้ประชาคมโลก ได้แสดงความกังวลต่อชะตากรรมของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศมากขึ้น และเข้าใจถึง
ความต้องการของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างชัดเจน ในปี พ.ศ. 2535 เลขาธิการสหประชาชาติได้แต่งตั้งผู้แทน
 دائمผู้พลัดถิ่นภายในประเทศตามข้อเสนอของคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เพื่อศึกษา
เกี่ยวกับสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นจากการพลัดถิ่นภายในประเทศ สถานะของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ภายใต้
กฎหมายระหว่างประเทศ ขอบเขตความครอบคลุมที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการของสถาบันระหว่างประเทศที่มีอยู่
แล้ว และแนวทางการปรับปรุงมาตรการคุ้มครอง และการช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ รวมไปถึงการเจรจารี
กับรัฐบาล และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทน دائمผู้พลัดถิ่นภายในประเทศของเลขาธิการสหประชาชาติ จึงพิจารณากรอบแนวคิด สำหรับให้ความคุ้มครองและ
ช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ผลักดันให้พวกเขาไว้ในภารกิจของรัฐ ด้วยการเจรจากับรัฐบาล และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการส่งเสริมให้หน่วยงานประเทศตอบสนองต่อสภาพปัญหาของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างเป็น
ระบบ

นับตั้งแต่องค์การสหประชาชาติกระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ สนใจวิกฤติการณ์ของการพลัดถิ่นภายในประเทศ ทำให้
องค์การภาคีรัฐระหว่างประเทศและองค์การพัฒนาเอกชนหลายแห่ง ขยายขอบเขตพันธกิจ ให้สะท้อนถึงความต้องการ
ของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รัฐบาลของหลายประเทศตอบสนองในเรื่องนี้มากขึ้น โดย
รับทราบถึงความรับผิดชอบของตนในเบื้องต้นในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการพลัดถิ่น
ภายในประเทศของตน เมื่อรัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนได้ ก็อาจเต็มใจขอความช่วยเหลือ

จากประชาคมโลกมากขึ้น ทางกลับกัน ประชาคมโลกก็ตื่นตัวในการเตรียมการตอบสนองต่อปรากฏการณ์ของการพลัดถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้แทนเลขาธิการฯ ได้พัฒนากรอบคิดเกี่ยวกับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับผู้เชี่ยวชาญกฎหมายระหว่างประเทศ และจัดทำ “การประมวลและวิเคราะห์แนวปฏิบัติด้านกฎหมาย” ที่เกี่ยวกับความต้องการและสิทธิและหน้าที่ของผู้พลัดถิ่น ๔ ความรับผิดชอบของรัฐและประชาคมโลก ในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ผู้แทนเลขาธิการฯ ได้เสนอรายงานการประมวลและการวิเคราะห์ที่ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2539 (E/CN, 4/1996/52/Add.2).

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ได้นำเสนอหากากรายงานการประมวลและวิเคราะห์นี้มาพัฒนาเป็นคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในงานภาคสนาม พบว่ามีตัวชี้วัดหลายประการ แสดงว่าองค์การและหน่วยงานอื่น ๆ มีแนวโน้มประยุกต์ใช้เนื้อหาจากเอกสารข้างต้น เช่นเดียวกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

รายงานการประมวลและวิเคราะห์นี้ได้ศึกษากฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กฎหมายว่าด้วยมนุษยธรรมและกฎหมายด้านผู้ลี้ภัย แล้วสรุปว่า แม้กฎหมายที่มีอยู่ได้ครอบคลุมถึงผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงมีอีกจุดสำคัญอีกหลายจุด ซึ่งยังไม่ได้ให้พื้นฐานที่เพียงพอในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นฯ นอกจากนี้บทบัญญัติในข้อกฎหมายที่มีอยู่ยังกระจัดกระจายอยู่ในเครื่องมือและกลไกต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทำให้สับสนและไม่เห็นประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างเพียงพอ

เมื่อตอบสนองต่อรายงานการประมวลและวิเคราะห์ดังกล่าว อีกทั้งเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมายที่มีอยู่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสภามหาสมุทรแห่งสหประชาชาติ จึงเสนอให้ผู้แทนด้านผู้พลัดถิ่นภายในประเทศของเลขาธิการสหประชาชาติ จัดทำกรอบความคิดที่เหมาะสมสำหรับการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ (ดูมติที่ 50 /195 ของวันที่ 22 ธันวาคม 2539 และ ที่ 2539/52 ของวันที่ 19 เมษายน 2540 ตามลำดับ) ดังนั้น โดยความร่วมมืออย่างต่อเนืองกับคณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการประมวลและวิเคราะห์ฯ จึงทำให้เป็นที่มาของการจัดทำหลักการชี้แนะว่าด้วยการอพยพในประเทศขึ้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 53 เมื่อเดือนเมษายน 2540 มีมติเห็นชอบที่ 2540/39 โดยมีข้อสังเกตให้จัดทำหลักการข้อชี้แนะสำหรับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ โดยมอบให้ผู้แทนเลขาธิการนำเสนอหลักการดังกล่าวการประชุมคณะกรรมการ สมัยสามัญครั้งที่ 54 ต่อไป หลักการข้อชี้แนะที่กล่าวถึงนี้ได้เสร็จสมบูรณ์ในปี 2541

หลักการชี้แนะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกล่าวถึงความต้องการเฉพาะของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่มีอยู่ทั่วโลก โดยระบุถึงสิทธิและการรับรองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ หลักการชี้แนะนี้มีความสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และกฎหมายว่าด้วยมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เช่นถึงหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถปรับใช้กับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ช่วยให้เกิดความชัดเจนในประเด็นคลุมเครือที่มีอยู่ สามารถประยุกต์ใช้ในช่วงต่างๆ (Phase) ของการพลัดถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการคุ้มครองการถูก

อพยพตามอำเภอใจ ใช้เป็นแก๊งค์เข้าถึงการคุ้มครองและช่วยเหลือระหว่างการถูกอพยพ และใช้เป็งหลักประกันในการหวนคืนถิ่นหรือการตั้งถิ่นฐานใหม่ รวมทั้งการบูรณาการเข้าเป็งส่วนหนึ่งของชุมชน (reintegration)

หลักการชี้แนะนี้จะมุ่งหมายเพื่อให้แนวทางต่อผู้แทนด้านผู้พลัดถิ่นภายในประเทศของเลขาธิการสหประชาชาติในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบอำนาจ ต่อรัฐที่เป็งพหุวัฒนธรรมกับการพลัดถิ่น ต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กลุ่มคน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และต่อองค์การระหว่างรัฐบาล รวมทั้งองค์การนิรนามเอกชนต่างๆ

หลักการชี้แนะนี้จะช่วยผู้แทนเลขาธิการฯ ในการติดตามสถานการณ์การพลัดถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในการเจรจากับรัฐบาล รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ชักชวนให้รัฐนำเอาหลักการชี้แนะดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการคุ้มครอง การช่วยเหลือ การบูรณาการเข้าเป็งส่วนหนึ่งของชุมชน และการพัฒนาความช่วยเหลือสำหรับผู้พลัดถิ่น และกระตุ้นให้องค์การระหว่างประเทศ องค์การรัฐบาลระหว่างประเทศในภูมิภาค และองค์การนิรนามเอกชน สนองตอบพื้นฐานของหลักการชี้แนะ หลักการชี้แนะฯ จึงเป็งเสมือนเ็ดยแดนลงเ็งเชิงชักจูงและเชิงปฏิบัติการใช้เป็งเครื่องมือด้านการศึกษานโยบายสาธารณะ และสร้างความตระหนัก ทั้งมีแนวโนม้มาใช้ในการให้ความคุ้มครอง เพื่อตอบสนองตามความต้องการอย่างเร่งด่วนต่อวิกฤติการณ์ของโลกที่เกี่ยวข้องกับผู้พลัดถิ่น

หลักการชี้แนะนี้เป็งผลจากการทำงาน ประสบการณ์ และการสนับสนุนของสถาบันหลายแห่ง และบุคคลต่างๆ นอกเหนือจากคณะนักกฎหมายที่ได้กล่าวถึงไปแล้วนั้น ยังมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากจากองค์การด้านการพัฒนาและมนุษยธรรมระหว่างประเทศ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ หน่วยงานระดับภูมิภาค สถาบันวิชาการ องค์การนิรนามเอกชน และประชาคมทางด้ากฎหมาย โดยเฉพาะศูนย์กฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนและด้ามนุษยธรรมของวิทยาลัยกฎหมายวอชิงตัน แห่งมหาวิทยาลัยอเมริกัน และสมาคมกฎหมายระหว่างประเทศแห่งอเมริกา คณะนิติศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยเบริน สถาบันลุลวิก บอลท์แอมพ์ เพื่อสิทธิมนุษยชน แห่งมหาวิทยาลัยเวียพนา และกลุ่มกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิฟอร์ด, สถาบันจาคอบ บลาสไทร์ สำหรับความก้าวหน้าเพื่อสิทธิมนุษยชน มูลนิธิสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป และมูลนิธิจอห์น ดี แลคคาเทอรีน ที แมคคาเธอร์ สถาบันรัฐคดีจิสส์-โครงการกลุ่มนโยบายด้าผู้ลี้ภัยจากการพลัดถิ่นภายในประเทศ ประเทศเนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ และสวีเดน มูลนิธิแมคไนท์ โดยเฉพาะประเทศออสเตรเลีย ที่เป็งเจ้าภาพจัดการในการพิจารณาหลักการข้อเสนอแนะนี้รอบสุดท้าย เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2541 ณ กรุงเวียพนา ประเทศ ออสเตรเลีย

หลักการชี้แนะว่าด้วยการพลัดถิ่นภายในประเทศ

คำนำ : ขอบเขตและวัตถุประสงค์

1. หลักการชี้แนะเหล่านี้กล่าวถึงความต้องการเฉพาะของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทั่วโลก โดยได้อธิบายถึงสิทธิและการรับรองที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจากการถูกบังคับอพยพ และการคุ้มครอง และให้การช่วยเหลือในระหว่างการอพยพ เช่นเดียวกับระหว่างการหวนคืนถิ่น หรือการตั้งถิ่นฐานใหม่ และการบูรณาการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (Reintegration)
2. โดยหลักการชี้แนะนี้ให้ขี้นยามผู้พลัดถิ่นภายในประเทศว่า หมายถึง คนหรือกลุ่มคนที่ถูกใช้กำลัง หรือถูกบังคับให้จำต้องหลบหนี หรืออพยพย้ายออกจากถิ่นฐานบ้านเกิด หรือสถานที่อยู่อาศัยประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันเนื่องมาจากหรือเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากความขัดแย้งทางทหาร สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรุนแรง การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยคนหรือกลุ่มคนเหล่านี้มิได้อพยพข้ามเส้นพรมแดนของรัฐชาติแต่อย่างใด
3. หลักการเหล่านี้สะท้อนและสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ โดยจัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๐๐๖ สำหรับ
 - (ก) ผู้แทนด้านผู้พลัดถิ่นภายในประเทศของเลขาธิการสหประชาชาติ ในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
 - (ข) รัฐเมื่อเผชิญกับสถานการณ์อพยพภายในประเทศ
 - (ค) เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ กลุ่มคนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และ
 - (ง) องค์การระหว่างรัฐบาล และองค์การพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอพยพภายในประเทศ
4. หลักการชี้แนะเหล่านี้ควรจะได้รับเผยแพร่ และประยุกต์ใช้ให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้

ส่วนที่ 1 - หลักการทั่วไป

หลักการที่ 1

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะต้องมีและใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศอย่างเท่าเทียมเช่นกับบุคคลอื่นๆ ภายในประเทศที่พวกเขาเป็นสมาชิก ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะไม่ถูกเลือกปฏิบัติต่อการใช้และได้รับสิทธิเสรีภาพใดๆ ด้วยเหตุผลเพียงว่าพวกเขาเป็นผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ
2. หลักการเหล่านี้มีอาจใช้เป็นข้อยกเว้น สำหรับความรับผิดชอบด้านอาญาส่วนบุคคลภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อความเป็นมนุษย์ และอาชญากรรมสงคราม

GUIDING PRINCIPLES ON INTERNAL DISPLACEMENT

INTRODUCTION: SCOPE AND PURPOSE

1. These Guiding Principles address the specific needs of internally displaced persons worldwide. They identify rights and guarantees relevant to the protection of persons from forced displacement and to their protection and assistance during displacement as well as during return or resettlement and reintegration.
2. For the purposes of these Principles, internally displaced persons are persons or groups of persons who have been forced or obliged to flee or to leave their homes or places of habitual residence, in particular as a result of or in order to avoid the effects of armed conflict, situations of generalized violence, violations of human rights or natural or human-made disasters, and who have not crossed an internationally recognized State border.
3. These Principles reflect and are consistent with international human rights law and international humanitarian law. They provide guidance to:
 - (a) The Representative of the Secretary-General on internally displaced persons in carrying out his mandate;
 - (b) States when faced with the phenomenon of internal displacement;
 - (c) All other authorities, groups and persons in their relations with internally displaced persons; and
 - (d) Intergovernmental and non-governmental organizations when addressing internal displacement.
4. These Guiding Principles should be disseminated and applied as widely as possible.

SECTION I - GENERAL PRINCIPLES

Principle 1

1. Internally displaced persons shall enjoy, in full equality, the same rights and freedoms under international and domestic law as do other persons in their country. They shall not be discriminated against in the enjoyment of any rights and freedoms on the ground that they are internally displaced.
2. These Principles are without prejudice to individual criminal responsibility under international law, in particular relating to genocide, crimes against humanity and war crimes.

หลักการที่ 2

1. หลักการเหล่านี้จะได้รับการปฏิบัติตามจากผู้มีอำนาจหน้าที่ กลุ่ม และบุคคลทุกภาคส่วน โดยมีต้องคำนึงถึงสถานะทางกฎหมาย และนำมาปรับใช้โดยปราศจากข้อแตกต่างทางลบแต่อย่างใด การปฏิบัติตามหลักการซึ่งจะเหล่านี้จะไม่กระทบต่อสถานะทางกฎหมายของผู้มีอำนาจหน้าที่ กลุ่มคน หรือบุคคลเหล่านี้แต่อย่างใด
2. หลักการเหล่านี้ไม่ควรถูกตีความในลักษณะเป็นการจำกัด การขยายความหรือลดทอนคุณค่าข้อกำหนัดที่มีอยู่ในกฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ หรือสิทธิที่บุคคลหนึ่งได้รับตามที่ระบุไว้ในกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ หลักการข้อเสนอเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิทธิในการแสวงหาและได้รับการลี้ภัยทางการเมืองในประเทศอื่นๆ

หลักการที่ 3

1. เจ้าหน้าที่ของประเทศมีหน้าที่และความรับผิดชอบเบื้องต้น ในการจัดให้ความคุ้มครองและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ตามการพิจารณาในกระบวนการยุติธรรมของประเทศนั้นๆ
2. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศมีสิทธิที่จะร้องขอและได้รับการคุ้มครอง และความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมจากเจ้าหน้าที่เหล่านี้ โดยพวกเขาจะต้องไม่ถูกกลั่นแกล้งหรือลงโทษในการยื่นข้อเรียกร้องนั้นๆ

หลักการที่ 4

1. หลักการเหล่านี้ควรจะพิจารณาปรับใช้โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลในลักษณะความแตกต่างทุกประเภท อาทิ เผ่าพันธุ์ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนาหรือความเชื่อ ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นๆ เชื้อชาติ แหล่งกำเนิดทางชาติพันธุ์หรือสังคม สถานะทางกฎหมายหรือทางสังคม อายุ ความทุพพลภาพ ทรัพย์สินสมบัติ ชาติ กำเนิด หรือหลักเกณฑ์อื่นๆ แยกแยะกับที่กล่าวมาข้างต้น
2. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศบางกลุ่ม อาทิ เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและขาดผู้ดูแล มารดาที่กำลังตั้งครรรภ์ มารดาที่ต้องเลี้ยงดูบุตรวัยเยาว์ ผู้หญิงที่เปราะบางหรือครอบครัว ผู้ทุพพลภาพ และผู้ชราจะได้รับสิทธิในการคุ้มครองและช่วยเหลือตามสถานะที่ร้องขอ และได้รับการปฏิบัติตามความต้องการจำเป็นของพวกเขา

Principle 2

1. These Principles shall be observed by all authorities, groups and persons irrespective of their legal status and applied without any adverse distinction. The observance of these Principles shall not affect the legal status of any authorities, groups or persons involved.
2. These Principles shall not be interpreted as restricting, modifying or impairing the provisions of any international human rights or international humanitarian law instrument or rights granted to persons under domestic law. In particular, these Principles are without prejudice to the right to seek and enjoy asylum in other countries.

Principle 3

1. National authorities have the primary duty and responsibility to provide protection and humanitarian assistance to internally displaced persons within their jurisdiction.
2. Internally displaced persons have the right to request and to receive protection and humanitarian assistance from these authorities. They shall not be persecuted or punished for making such a request.

Principle 4

1. These Principles shall be applied without discrimination of any kind, such as race, colour, sex, language, religion or belief, political or other opinion, national, ethnic or social origin, legal or social status, age, disability, property, birth, or on any other similar criteria.
2. Certain internally displaced persons, such as children, especially unaccompanied minors, expectant mothers, mothers with young children, female heads of household, persons with disabilities and elderly persons, shall be entitled to protection and assistance required by their condition and to treatment which takes into account their special needs.

ส่วนที่ 2 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองจากการพลัดถิ่น

หลักการที่ 5

ผู้มีอำนาจหน้าที่ หรือองค์การระหว่างประเทศทั้งหมด จะต้องเคารพและประกันว่าจะเคารพต่อข้อผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายด้านสิทธิมนุษยชน และด้านมนุษยธรรม ในทุกสถานการณ์ เพื่อที่จะป้องกันและหลีกเลี่ยงเงื่อนไขที่อาจนำไปสู่การทำให้กลุ่มบุคคลใดๆ ต้องพลัดถิ่น

หลักการที่ 6

1. มนุษย์ทุกคนจะมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการถูกอพยพจากถิ่นฐานบ้านเกิดของเขาตามอำเภอใจ
2. ข้อห้ามการอพยพจากถิ่นฐานตามอำเภอใจ รวมถึงการให้อพยพออกจากถิ่น ดังต่อไปนี้
 - (ก) เมื่อการอพยพนั้นอยู่บนนโยบายของการแบ่งแยกสีผิวและชนชาติ “การทำลายล้างกลุ่มชาติพันธุ์” หรือ การปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันที่มุ่งเพื่อ /หรือส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทางชาติพันธุ์ ศาสนา และหรือเชื้อชาติของกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากการอพยพ
 - (ข) ในสถานการณ์ขัดแย้งทางทหาร การสู้รบทางอาวุธ ยกเว้นในกรณีที่มีความจำเป็นต้องกระทำเนื่องจากความมั่นคงของพลเรือน หรือการใช้กำลังทหารเป็นไปตามความต้องการและความจำเป็น
 - (ค) ในกรณีของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ ซึ่งไม่ได้พิสูจน์ว่าเป็นสิ่งต้องทำและมีความจำเป็นเหนือกว่าผลประโยชน์ของสาธารณะ
 - (ง) ในกรณีของภัยพิบัติ ยกเว้นการอพยพเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของคนเหล่านั้น และ
 - (จ) เมื่อการอพยพนั้นถูกใช้เพื่อการลงโทษแบบเหมารวม

หลักการที่ 7

1. ก่อการตัดสินใจใดๆ ที่ต้องให้อพยพผู้คนจากถิ่นฐานบ้านเกิด เจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องจะต้องมั่นใจว่าได้สำรวจศึกษาทางเลือกอื่นๆ ที่เป็นไปได้ทั้งหมด เพื่อหลีกเลี่ยงการอพยพ หากพบว่าไม่มีทางเลือกใดๆ มาตรการทั้งหมดต้องนำมาใช้เพื่อให้การอพยพเกิดขึ้นน้อยที่สุด และมีผลกระทบทางลบน้อยที่สุด
2. เจ้าหน้าที่ซึ่งดำเนินการอพยพดังกล่าวจะต้องให้ความมั่นใจ ในขอบเขตที่ปฏิบัติได้มากที่สุด ว่ามีการจัดที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมให้กับผู้พลัดถิ่นว่าการอพยพออกจากถิ่นฐานก่อให้เกิดผลในสภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงปลอดภัย ภาวะโภชนาการ สุขภาพ และสุขอนามัย และว่าสมาชิกของครอบครัวเดียวกันจะไม่ถูกพรากจากกัน

SECTION II - PRINCIPLES RELATING TO PROTECTION FROM DISPLACEMENT

Principle 5

All authorities and international actors shall respect and ensure respect for their obligations under international law, including human rights and humanitarian law, in all circumstances, so as to prevent and avoid conditions that might lead to displacement of persons.

Principle 6

1. Every human being shall have the right to be protected against being arbitrarily displaced from his or her home or place of habitual residence.

2. The prohibition of arbitrary displacement includes displacements:

(a) When it is based on policies of apartheid, "ethnic cleansing" or similar practices aimed at/or resulting in altering the ethnic, religious or racial composition of the affected population;

(b) In situations of armed conflict, unless the security of the civilians involved or imperative military reasons so demand;

(c) In cases of large-scale development projects, which are not justified by compelling and overriding public interests;

(d) In cases of disasters, unless the safety and health of those affected requires their evacuation; and

(e) When it is used as a collective punishment.

3. Displacement shall last no longer than required by the circumstances.

Principle 7

1. Prior to any decision requiring the displacement of persons, the authorities concerned shall ensure that all feasible alternatives are explored in order to avoid displacement altogether. Where no alternatives exist, all measures shall be taken to minimize displacement and its adverse effects.

2. The authorities undertaking such displacement shall ensure, to the greatest practicable extent, that proper accommodation is provided to the displaced persons, that such displacements are effected in satisfactory conditions of safety, nutrition, health and hygiene, and that members of the same family are not separated.

3. การอพยพที่เกิดขึ้นในสถานการณ์อื่น นอกเหนือจากสถานการณ์ฉุกเฉินเนื่องจากการสู้รบ/ความขัดแย้งทางทหาร และภัยพิบัติ หลักประกันที่จะกล่าวในลำดับต่อไปนี้ต้องได้รับการปฏิบัติตาม

- (ก) การตัดสินใจต่อการอพยพดังกล่าว จะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ได้รับอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งการเกี่ยวกับมาตรการนั้นๆ
- (ข) มาตรการที่เพียงพอต้องนำมาปฏิบัติ เพื่อประกันว่า ผู้ที่จะถูกอพยพ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผล และกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการอพยพอย่างครบถ้วน และข้อมูลเกี่ยวกับค่าชดเชย และสิ่งอื่นที่ๆ จะอพยพไปอยู่ในใหม่ หากเป็นไปได้
- (ค) ความยินยอมของผู้ถูกอพยพที่เป็นไปอย่างอิสระ และได้รับข้อมูลข่าวสาร เป็นสิ่งจำเป็น
- (ง) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการอพยพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดการเกี่ยวกับการอพยพด้วย
- (จ) มาตรการบังคับใช้กฎหมาย เมื่อจำเป็นต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่มีความสามารถ
- (ฉ) สิทธิการได้รับการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการได้รับการทบทวนการตัดสินใจ โดยเจ้าหน้าที่ด้านตุลาการที่เหมาะสม (Judicial authorities) ต้องได้รับการเคารพ

หลักการที่ 8

การอพยพจะต้องไม่ดำเนินการในลักษณะที่ละเมิดสิทธิในชีวิต ศักดิ์ศรี อิสรภาพ และความมั่นคงของผู้ที่ได้รับผลกระทบ

หลักการที่ 9

รัฐมีหน้าที่สำคัญที่จะให้การปกป้องการอพยพออกจากถิ่นฐานของชนพื้นเมือง ชนกลุ่มน้อย ชาวเขาชาวไร่ ชาวจนบท และ ชนกลุ่มต่างๆ ซึ่งพึงมีอยู่กับ หรือรู้สึกผูกพันเป็นพิเศษกับที่ดินของตน

ส่วนที่ 3 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองระหว่างการอพยพ

หลักการที่ 10

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิตอยู่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งควรจะได้รับคุ้มครองตามกฎหมาย และไม่มีผู้ใดสามารถเพิกถอนสิทธิดังกล่าวได้โดยพลการ ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจึงควรได้รับการคุ้มครองโดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก :

- (ก) การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
- (ข) การฆาตกรรม
- (ค) การตัดสิน หรือการประหารชีวิตอย่างไร้เหตุผล และ
- (ง) การถูกทำให้หายสาบสูญ ซึ่งรวมไปถึงการลักพาตัว หรือการถูกกักขังโดยไม่บอกกล่าวใดๆ

การคุกคามหรือการกระทำใดๆ ที่ส่งผลให้เสียชีวิต

ทั้งนี้ การข่มขู่และยุยงให้เกิดการกระทำดังกล่าวข้างต้น เป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามหลักการนี้ด้วย

3. If displacement occurs in situations other than during the emergency stages of armed conflicts and disasters, the following guarantees shall be complied with:

- (a) A specific decision shall be taken by a State authority empowered by law to order such measures;
- (b) Adequate measures shall be taken to guarantee to those to be displaced full information on the reasons and procedures for their displacement and, where applicable, on compensation and relocation;
- (c) The free and informed consent of those to be displaced shall be sought;
- (d) The authorities concerned shall endeavour to involve those affected, particularly women, in the planning and management of their relocation;
- (e) Law enforcement measures, where required, shall be carried out by competent legal authorities; and
- (f) The right to an effective remedy, including the review of such decisions by appropriate judicial authorities, shall be respected.

Principle 8

Displacement shall not be carried out in a manner that violates the rights to life, dignity, liberty and security of those affected.

Principle 9

States are under a particular obligation to protect against the displacement of indigenous peoples, minorities, peasants, pastoralists and other groups with a special dependency on and attachment to their lands.

SECTION III – PRINCIPLES RELATING TO PROTECTION DURING DISPLACEMENT

Principle 10

1. Every human being has the inherent right to life which shall be protected by law. No one shall be arbitrarily deprived of his or her life. Internally displaced persons shall be protected in particular against:
- (a) Genocide;
 - (b) Murder;
 - (c) Summary or arbitrary executions; and
 - (d) Enforced disappearances, including abduction or unacknowledged detention, threatening or resulting in death.

Threats and incitement to commit any of the foregoing acts shall be prohibited.

2. การจู่โจมหรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ที่มีได้เป็น หรือได้เลิกเป็น ศัตรูของรัฐนั้นๆ แล้ว เป็นสิ่งที่ต้องห้ามในทุกภาวะการณ ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะได้รับการคุ้มครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก :

- (ก) การจู่โจมทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมเลือกหน้า หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความรุนแรง ซึ่งหมายรวมถึงการ สร้างเขตห้ามที่ๆ ประกาศอนุญาตให้โจมตีพลเรือนได้ด้วย
- (ข) การตีเค้นการตัดเสบียงอาหารที่ไปไปตามยุทธวิธีการสู้รบ
- (ค) การใช้ผู้พลัดถิ่นเป็นเกราะกำบังตามเป้าประสงค์ทางการทหาร ไม่ว่าเป็นเพื่อกำบังการโจมตี หรือเพื่อหวัง หน่วงต่อการปฏิบัติการทางทหาร
- (ง) การโจมตีค่ายหรือ พื้นที่พักพิงของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และ
- (จ) การใช้ระเบิดเพื่อต่อต้านเจ้าหน้าที่รัฐ (Anti-personnel landmines)

หลักการที่ 11

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และบูรณภาพทางร่างกาย จิตใจและทางคุณธรรม (Physical mental and moral integrity)
2. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ไม่ว่าเสรีภาพของพวกเขาจะถูกจำกัดหรือไม่ก็ตาม จะได้รับการคุ้มครองโดยเฉพาะ อย่างยิ่งจาก :
 - (ก) การถูกข่มขืน การถูกทำให้ทุพพลภาพโดยการตัด/ทำลายอวัยวะของร่างกาย การสร้างความบาดเจ็บ การ ทุพพลภาพ การปฏิบัติอย่างไร้มนุษยธรรม หรือการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือการลงโทษ ตลอดจน การถูกกระทำรุนแรงอื่นๆ ที่กระทบต่อศักดิ์ศรีส่วนบุคคล อาทิ การกระทำรุนแรงเนื่องจากความจำเพาะของเพศ สภาวะ การบังคับค้าประเวณี การกระทำอาชญากรรมและล่วงเกินทางเพศ
 - (ข) การถูกทำให้เป็นทาส หรืออยู่ในสภาพแอกเช่นทาส อาทิ การถูกบังคับขายให้แก่องค์กร การถูกเอารัดเอา เปรียบทางเพศ และการบังคับแรงงานเด็ก และ
 - (ค) การกระทำรุนแรงใดๆ ที่มีเจตนาสร้างความเสียหายถึงวงกว้างในกลุ่มผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ทั้งนี้ การข่มขู่ และยุยงให้เกิดการกระทำดังกล่าวข้างต้น เป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามหลักการนี้ด้วย

หลักการที่ 12

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความมั่นคงของชีวิตไม่มีใครที่จะถูกจับกุม หรือกักขังโดยพลการได้
2. เพื่อให้เกิดผลในสิทธิดังกล่าวข้างต้น ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศไม่ควรจะถูกกักขังหรือกักบริเวณไว้เป็นค่า ยกเว้นแต่ เมื่อมีภาวะการณที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น ซึ่งก็ควรจะไม่เหมาะสมกับความเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ
3. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศควรได้รับการคุ้มครองจากการจับกุม หรือกักขังที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการเป็นพลัดถิ่นของพวกเขา
4. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะต้องไม่ถูกจับเป็นตัวประกันไม่ว่าในกรณีใดๆ

2. Attacks or other acts of violence against internally displaced persons who do not or no longer participate in hostilities are prohibited in all circumstances. Internally displaced persons shall be protected, in particular, against:

(a) Direct or indiscriminate attacks or other acts of violence, including the creation of areas wherein attacks on civilians are permitted;

(b) Starvation as a method of combat;

(c) Their use to shield military objectives from attack or to shield, favour or impede military operations;

(d) Attacks against their camps or settlements; and

(e) The use of anti-personnel landmines.

Principle 11

1. Every human being has the right to dignity and physical, mental and moral integrity.

2. Internally displaced persons, whether or not their liberty has been restricted, shall be protected in particular against:

(a) Rape, mutilation, torture, cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, and other outrages upon personal dignity, such as acts of gender-specific violence, forced prostitution and any form of indecent assault;

(b) Slavery or any contemporary form of slavery, such as sale into marriage, sexual exploitation, or forced labour of children; and

(c) Acts of violence intended to spread terror among internally displaced persons.

Threats and incitement to commit any of the foregoing acts shall be prohibited.

Principle 12

1. Every human being has the right to liberty and security of person. No one shall be subjected to arbitrary arrest or detention.

2. To give effect to this right for internally displaced persons, they shall not be interned in or confined to a camp. If in exceptional circumstances such internment or confinement is absolutely necessary, it shall not last longer than required by the circumstances.

3. Internally displaced persons shall be protected from discriminatory arrest and detention as a result of their displacement.

4. In no case shall internally displaced persons be taken hostage.

หลักการที่ 13

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่เป็นเด็กจะต้องไม่ถูกเกณฑ์ ขอบใจหรือได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมสู้รบ ไม่ว่าจะมีอยู่ในสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม
2. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศควรได้รับการคุ้มครองจากการถูกเลือกปฏิบัติในการเกณฑ์ให้ไปร่วมรบในกองทหารหรือกองกำลังใดๆ ด้วยเหตุจากการเป็นผู้พลัดถิ่นของพวกเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิบัติที่โหดร้ายทารุณ ไร้มนุษยธรรม หรือลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ เหน็บคับให้ยอมปฏิบัติตาม หรือลงโทษเมื่อไม่ปฏิบัติตาม การเกณฑ์กำลังเพื่อการสู้รบ เป็นสิ่งที่ต้องห้ามในทุกสถานการณ์

หลักการที่ 14

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพที่จะเคลื่อนย้ายและอิสรภาพในการเลือกถิ่นที่อาศัยของพวกเขาได้
2. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศมีสิทธิที่จะเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีในการเข้า และออกจากค่าย หรือที่ตั้งถิ่นฐานอื่น ๆ

หลักการที่ 15

ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศมี ;

- (ก) สิทธิที่จะแสวงหาความปลอดภัยในพื่นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศ
- (ข) สิทธิที่จะออกจากประเทศของเขา
- (ค) สิทธิที่จะเลือกขอสถานะผู้ลี้ภัยทางการเมืองในประเทศอื่นๆ และ
- (ง) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการถูกบังคับให้กลับคืน หรือการตั้งถิ่นฐานใหม่ ในสถานที่ๆ ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ความปลอดภัย เสรีภาพ และ/หรือสุขภาพของพวกเขา

หลักการที่ 16

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับทราบชะตากรรมและถิ่นที่อยู่ของญาติที่สูญหาย
2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามสืบหาให้รู้ถึงชะตากรรมและถิ่นที่อยู่ของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่ถูกแจ้งว่าสูญหาย อีกทั้งควรประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องให้เข้าช่วยค้นหา ทั้งนี้ควรจะแจ้งความคืบหน้าของการสืบหา รวมทั้งผลการสืบหาให้แก่ญาติของผู้สูญหายได้ทราบเป็นระยะๆ ด้วย

Principle 13

1. In no circumstances shall displaced children be recruited nor be required or permitted to take part in hostilities.
2. Internally displaced persons shall be protected against discriminatory practices of recruitment into any armed forces or groups as a result of their displacement. In particular any cruel, inhuman or degrading practices that compel compliance or punish non-compliance with recruitment are prohibited in all circumstances.

Principle 14

1. Every internally displaced person has the right to liberty of movement and freedom to choose his or her residence.
2. In particular, internally displaced persons have the right to move freely in and out of camps or other settlements.

Principle 15

Internally displaced persons have:

- (a) The right to seek safety in another part of the country;
- (b) The right to leave their country;
- (c) The right to seek asylum in another country; and
- (d) The right to be protected against forcible return to or resettlement in any place where their life, safety, liberty and/or health would be at risk.

Principle 16

1. All internally displaced persons have the right to know the fate and whereabouts of missing relatives.
2. The authorities concerned shall endeavour to establish the fate and whereabouts of internally displaced persons reported missing, and cooperate with relevant international organizations engaged in this task. They shall inform the next of kin on the progress of the investigation and notify them of any result.

3. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรจะพยายามรวบรวมและแยกแยะชิ้นส่วนของผู้เสียชีวิต เพื่อป้องกันการ แยกชิ้นหรือการทำลายชิ้นส่วนศพ พร้อมทั้งควรจะอำนวยความสะดวกในการส่งคืนชิ้นส่วนศพให้กับญาติ หรือญาติทางจิตศพลอย่างให้ความเคารพ

4. หลุมฝังศพของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะต้องได้รับการคุ้มครองและการเคารพในทุกสถานการณ์ ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะต้องมีสิทธิในการเข้าไปยังหลุมฝังศพของญาติที่วายชนม์

หลักการที่ 17

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทุกคนมีสิทธิเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวของพวกเขา
2. เพื่อให้สิทธิในข้อนี้ได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกครอบครัวเดียวกันของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่ประสงค์จะอยู่ร่วมกันควรจะได้รับการอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวได้
3. ครอบครัวที่พลัดพรากจากกันอันเนื่องจากการพลัดถิ่นควรได้กลับมายุ่งร่วมกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ขั้นตอนที่เหมาะสมทุกขั้นตอนจะต้องนำมาใช้ เพื่อเร่งการกลับมายุ่งร่วมกันของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครอบครัวที่มีเด็กอยู่ด้วย เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบอำนวยความสะดวกตาม คำร้องขอของสมาชิกครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมและทำงานร่วมกับองค์การด้านมนุษยธรรม ในการช่วยให้ครอบครัวได้กลับมายุ่งร่วมกันใหม่
4. สมาชิกของครอบครัวผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่เสียบางบุคคลถูกจำกัด อันเนื่องมาจากการถูกกักขังหรือกักกันอยู่ในค่ายจะมีสิทธิได้อาศัยอยู่ร่วมกัน

หลักการที่ 18

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานอย่างเพียงพอ
2. อย่างน้อยที่สุด โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานการณ์ และปราศจากการเลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจควรให้ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศสามารถเข้าถึง และประกันความปลอดภัยในการเข้าถึง :
 - (ก) อาหารที่จำเป็นและน้ำดื่ม
 - (ข) ที่พักพิงขั้นพื้นฐานและบ้านสำหรับพักอาศัย
 - (ค) เสื้อผ้าที่เหมาะสม และ
 - (ง) การบริการทางการแพทย์และการสุขาภิบาลที่จำเป็น

3. The authorities concerned shall endeavour to collect and identify the mortal remains of those deceased, prevent their despoliation or mutilation, and facilitate the return of those remains to the next of kin or dispose of them respectfully.

4. Grave sites of internally displaced persons should be protected and respected in all circumstances. Internally displaced persons should have the right of access to the grave sites of their deceased relatives.

Principle 17

1. Every human being has the right to respect of his or her family life.

2. To give effect to this right for internally displaced persons, family members who wish to remain together shall be allowed to do so.

3. Families which are separated by displacement should be reunited as quickly as possible. All appropriate steps shall be taken to expedite the reunion of such families, particularly when children are involved. The responsible authorities shall facilitate inquiries made by family members and encourage and cooperate with the work of humanitarian organizations engaged in the task of family reunification.

4. Members of internally displaced families whose personal liberty has been restricted by internment or confinement in camps shall have the right to remain together.

Principle 18

1. All internally displaced persons have the right to an adequate standard of living.

2. At the minimum, regardless of the circumstances, and without discrimination, competent authorities shall provide internally displaced persons with and ensure safe access to:

(a) Essential food and potable water;

(b) Basic shelter and housing;

(c) Appropriate clothing; and

(d) Essential medical services and sanitation.

3. ควรมีความพยายามเป็นพิเศษในการที่จะให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการวางแผนและจัดสรรสิ่งจำเป็นพื้นฐานดังกล่าว

หลักการที่ 19

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่ได้รับบาดเจ็บ และป่วยไข้ทุกคน เช่นเดียวกับ ผู้พลัดถิ่นฯ ที่ทุพพลภาพควรจะได้รับการรักษาทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพใจใส่ตามความจำเป็น อย่างเต็มที่ กว้าง และรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดๆ นอกจากเหตุผลทางการแพทย์ ทั้งนี้ ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศควรสามารถเข้าถึงบริการทางด้านจิตวิทยาและสังคมด้วย ในกรณีที่มีความจำเป็น
2. ควรให้การดูแลสุขภาพเป็นพิเศษในเรื่องสุขภาพของผู้หญิง ซึ่งรวมทั้งการเข้าถึงการจักษุ และการบริการด้านการดูแลสุขภาพของเพศหญิง อาทิ การอนามัยเจริญพันธุ์ รวมทั้งการบริการให้คำปรึกษาสำหรับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อทางเพศ และการกระทำละเมิดอื่นๆ
3. ควรให้การดูแลสุขภาพเป็นพิเศษกับการป้องกันโรคติดต่อและโรคติดเชื้อ รวมทั้งโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง(เอชไอวี/AIDS) ในกลุ่มของผู้พลัดถิ่นในประเทศด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 20

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับในทุกแห่งในฐานะบุคคลตามกฎหมาย
2. เพื่อให้สิทธิขั้นพื้นฐานปฏิบัติต่อผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรจะออกเอกสารทั้งหมดที่จำเป็นแก่ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ เพื่อให้เขาได้รับและใช้สิทธิทางกฎหมายของตน เอกสารดังกล่าว เช่น หนังสือเดินทาง เอกสารพิสูจน์ตัวตนบุคคล ใบรับรองการเกิด และใบทะเบียนสมรส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวควรอำนวยความสะดวกในการออกเอกสารใหม่ หรือเอกสารทดแทนเอกสารเดิมที่สูญหายระหว่างการถูกอพยพ โดยไม่กำหนดเงื่อนไขใดๆ ที่ไร้เหตุผลอันควร อาทิ การให้เดินทางกลับไปยังถิ่นที่อยู่เดิมเพื่อขอรับเอกสารดังกล่าวหรือเอกสารที่จำเป็นอื่นๆ เป็นต้น
3. หญิงและชายควรจะมีความเท่าเทียมที่จะได้รับเอกสารที่จำเป็น และควรมีสิทธิที่จะได้ออกเอกสารเหล่านี้โดยไร้เงื่อนไขของตนเอง

3. Special efforts should be made to ensure the full participation of women in the planning and distribution of these basic supplies.

Principle 19

1. All wounded and sick internally displaced persons as well as those with disabilities shall receive to the fullest extent practicable and with the least possible delay, the medical care and attention they require, without distinction on any grounds other than medical ones. When necessary, internally displaced persons shall have access to psychological and social services.

2. Special attention should be paid to the health needs of women, including access to female health care providers and services, such as reproductive health care, as well as appropriate counselling for victims of sexual and other abuses.

3. Special attention should also be given to the prevention of contagious and infectious diseases, including AIDS, among internally displaced persons.

Principle 20

1. Every human being has the right to recognition everywhere as a person before the law.

2. To give effect to this right for internally displaced persons, the authorities concerned shall issue to them all documents necessary for the enjoyment and exercise of their legal rights, such as passports, personal identification documents, birth certificates and marriage certificates. In particular, the authorities shall facilitate the issuance of new documents or the replacement of documents lost in the course of displacement, without imposing unreasonable conditions, such as requiring the return to one's area of habitual residence in order to obtain these or other required documents.

3. Women and men shall have equal rights to obtain such necessary documents and shall have the right to have such documentation issued in their own names.

หลักการที่ 21

1. ไม่มีใครที่จะถูกแย่งชิงทรัพย์สิน (Property) และทรัพย์สินสมบัติ (Possession) ไปโดยพลการได้
2. ทรัพย์สินและทรัพย์สินสมบัติของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศต้องได้รับการคุ้มครองในทุกสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการกระทำดังต่อไปนี้ :
 - (ก) การปล้นสะดม
 - (ข) การจู่โจมทางตรงและโดยไม่เลือกหน้า หรือการกระทำรุนแรงใดๆ
 - (ค) การถูกใช้เป็นเครื่องมือกีดกันหรือเป็นการปฏิบัติที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือเป้าหมายทางการทหาร
 - (ง) การถูกใช้เป็นเป้าหมายของการแก้แค้น/ตอบโต้ทางการทหาร
 - (จ) การถูกทำลายหรือถูกกระทำในลักษณะใดๆ ที่เป็นการลงโทษแบบเหมารวม
3. ทรัพย์สินและทรัพย์สินที่ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจำต้องละทิ้งไว้ จะต้องได้รับการคุ้มครองจากการถูกทำลายและการนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือโดยพลการ รวมทั้งการถูกยึดครอง หรือเอาไปใช้ในลักษณะต่างๆ

หลักการที่ 22

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในค่ายหรือไม่ก็ตาม ไม่ควรจะถูกเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการพลัดถิ่น ในกรณีที่ควรได้รับสิทธิดังต่อไปนี้
 - (ก) สิทธิที่จะมีเสรีภาพทางความคิด ความรู้ผิดชอบ ศาสนาหรือความเชื่อ ความคิดเห็นและการแสดงออก
 - (ข) สิทธิที่จะแสวงหาโอกาสในการทำงานหรือเข้าร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างอิสระ
 - (ค) สิทธิในการรวมกลุ่มโดยเสรีภาพ และการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนได้อย่างเท่าเทียม
 - (ง) สิทธิในการลงคะแนน การเข้าร่วมกิจกรรมทั้งของรัฐและของสาธารณะ รวมทั้งสิทธิในการเข้าถึงช่องทางที่จำเป็นในการใช้สิทธินี้ และ
 - (จ) สิทธิที่จะสื่อสารด้วยภาษาที่พวกเขาเข้าใจกันได้

หลักการที่ 23

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิทางการศึกษา
2. เพื่อให้สิทธิขั้นพื้นฐานปฏิบัติต่อผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องแน่ใจว่าบุคคลดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พลัดถิ่นที่เป็นเด็ก ได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ การศึกษาที่ควรความเคารพต่ออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนาของผู้พลัดถิ่น
3. ควรมีความพยายามเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้หญิงและเด็กหญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการการศึกษา (Educational programs) อย่างเต็มที่และเสมอภาค

Principle 21

1. No one shall be arbitrarily deprived of property and possessions.
2. The property and possessions of internally displaced persons shall in all circumstances be protected, in particular, against the following acts:
 - (a) Pillage;
 - (b) Direct or indiscriminate attacks or other acts of violence;
 - (c) Being used to shield military operations or objectives;
 - (d) Being made the object of reprisal; and
 - (e) Being destroyed or appropriated as a form of collective punishment.
3. Property and possessions left behind by internally displaced persons should be protected against destruction and arbitrary and illegal appropriation, occupation or use.

Principle 22

1. Internally displaced persons, whether or not they are living in camps, shall not be discriminated against as a result of their displacement in the enjoyment of the following rights:
 - (a) The rights to freedom of thought, conscience, religion or belief, opinion and expression;
 - (b) The right to seek freely opportunities for employment and to participate in economic activities;
 - (c) The right to associate freely and participate equally in community affairs;
 - (d) The right to vote and to participate in governmental and public affairs, including the right to have access to the means necessary to exercise this right; and
 - (e) The right to communicate in a language they understand.

Principle 23

1. Every human being has the right to education.
2. To give effect to this right for internally displaced persons, the authorities concerned shall ensure that such persons, in particular displaced children, receive education which shall be free and compulsory at the primary level. Education should respect their cultural identity, language and religion.
3. Special efforts should be made to ensure the full and equal participation of women and girls in educational programmes.

4. จะต้องมีการจัดหาอุปกรณ์ในการศึกษาและการฝึกอบรมให้กับผู้พลัดถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นและสตรีที่ไม่ว่าจะพักอาศัยอยู่ในค่ายหรือไม่ก็ตาม ให้เร็วที่สุดเท่าที่เงื่อนไขต่างๆ จะอำนวย

ส่วนที่ 4 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม

หลักการที่ 24

1. การช่วยเหลือทางมนุษยธรรมทั้งปวงจะต้องถูกนำไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักการด้านมนุษยธรรมและอย่างเที่ยงธรรมโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
2. การช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมสำหรับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจะต้องไม่ถูกเบี่ยงเบน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยเหตุผลทางการเมืองหรือทางทหาร

หลักการที่ 25

1. เจ้าหน้าที่รัฐมีหน้าที่และความรับผิดชอบเบื้องต้นในการจัดหาความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมแก่ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ
2. องค์การมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และผู้ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมอื่น ๆ มีสิทธิที่จะเสนอการให้บริการในการสนับสนุน/ช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ซึ่งการให้การยื่นข้อเสนอดังกล่าวจะต้องไม่มองว่าเป็นการกระทำที่ไม่เป็นมิตร หรือเป็นการแทรกแซงกิจการภายในของรัฐ และจะต้องได้รับการพิจารณาด้วยเจตนาอันซื่อสัตย์ ทั้งนี้สมควรปฏิเสธข้อเสนอกการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถ หรือไม่เต็มใจที่จะจัดหาความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมตามที่ต้องการได้
3. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องยอมให้ และอำนวยความสะดวกต่อการส่งต่อความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแบบไร้เปล่า ทั้งนี้ควรจะอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือดังกล่าว นำความช่วยเหลือไปยังผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการขัดขวางใดๆ

หลักการที่ 26

ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือ, พาหนะการเดินทาง และวัสดุข้าวของต่างๆ ที่จัดหามาเพื่อการดำเนินการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมจะต้องได้รับดูแล รักษา และคุ้มครอง ผู้ปฏิบัติงานเหล่านี้จะต้องไม่ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี หรือการกระทำที่รุนแรงใดๆ

4. Education and training facilities shall be made available to internally displaced persons, in particular adolescents and women, whether or not living in camps, as soon as conditions permit.

SECTION IV – PRINCIPLES RELATING TO HUMANITARIAN ASSISTANCE

Principle 24

1. All humanitarian assistance shall be carried out in accordance with the principles of humanity and impartiality and without discrimination.
2. Humanitarian assistance to internally displaced persons shall not be diverted, in particular for political or military reasons.

Principle 25

1. The primary duty and responsibility for providing humanitarian assistance to internally displaced persons lies with national authorities.
2. International humanitarian organizations and other appropriate actors have the right to offer their services in support of the internally displaced. Such an offer shall not be regarded as an unfriendly act or an interference in a State's internal affairs and shall be considered in good faith. Consent thereto shall not be arbitrarily withheld, particularly when authorities concerned are unable or unwilling to provide the required humanitarian assistance.
3. All authorities concerned shall grant and facilitate the free passage of humanitarian assistance and grant persons engaged in the provision of such assistance rapid and unimpeded access to the internally displaced.

Principle 26

Persons engaged in humanitarian assistance, their transport and supplies shall be respected and protected. They shall not be the object of attack or other acts of violence.

หลักการที่ 27

1. องค์การด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศและผู้ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมอื่นๆ ในการให้ความช่วยเหลือควรคำนึงถึงความต้องการในการได้รับการคุ้มครอง และสิทธิมนุษยชนของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และใช้มาตรการอื่นที่เหมาะสมตามความต้องการนั้น ในการกระทำดังกล่าว องค์การและผู้ให้ความช่วยเหลือเหล่านี้ควรคำนึงถึงมาตรฐานระหว่างประเทศรวมทั้งจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องด้วย
2. เจ้าหน้าที่อยู่ในเยอหน้าก่อน ไม่มีผลต่อความรับผิดชอบในการให้ความคุ้มครองขององค์การระหว่างประเทศที่ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์นี้ ซึ่งการให้ความคุ้มครองขององค์การดังกล่าว อาจได้รับการเสนอหรือร้องขอจากรัฐประเทศต่างๆ

ส่วนที่ 5 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการหวนคืนถิ่น การตั้งถิ่นฐานใหม่ และการบูรณาการกลับคืน

หลักการที่ 28

1. เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ จะมีหน้าที่และความรับผิดชอบเบื้องต้นในการกำหนดเงื่อนไข และจัดให้มีวิธีการที่จะอนุญาตให้ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศได้กลับคืนถิ่นฐานบ้านเกิดของเขาโดยความสมัครใจ อย่างปลอดภัย และอย่างมีศักดิ์ศรี หรือตั้งถิ่นฐานใหม่ในพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวควรจะพยายามอำนวยความสะดวกการบูรณาการกลับคืนสู่การเป็นสมาชิกชุมชนของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่หวนคืนถิ่นและการตั้งถิ่นฐานใหม่
2. ควรมีความพยายามเป็นพิเศษที่จะทำให้มั่นใจว่าผู้พลัดถิ่นภายในประเทศได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการวางแผนและการจัดการของการหวนคืนถิ่นหรือการตั้งถิ่นฐานใหม่ และการบูรณาการกลับคืนสู่การเป็นสมาชิกชุมชน

หลักการที่ 29

1. ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศที่ได้หวนคืนถิ่นฐานบ้านเกิด หรือที่ได้ตั้งถิ่นฐานใหม่ในพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศ จะต้องไม่ถูกละเมิดปฏิบัติ อันเป็นผลมาจากการที่พวกเขาเป็นผู้พลัดถิ่นมา พวกเขาควรมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะอย่างเต็มที่และเท่าเทียมในทุกระดับและสามารถจะเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียม

Principle 27

1. International humanitarian organizations and other appropriate actors when providing assistance should give due regard to the protection needs and human rights of internally displaced persons and take appropriate measures in this regard. In so doing, these organizations and actors should respect relevant international standards and codes of conduct.
2. The preceding paragraph is without prejudice to the protection responsibilities of international organizations mandated for this purpose, whose services may be offered or requested by States.

SECTION V – PRINCIPLES RELATING TO RETURN, RESETTLEMENT AND REINTEGRATION

Principle 28

1. Competent authorities have the primary duty and responsibility to establish conditions, as well as provide the means, which allow internally displaced persons to return voluntarily, in safety and with dignity, to their homes or places of habitual residence, or to resettle voluntarily in another part of the country. Such authorities shall endeavour to facilitate the reintegration of returned or resettled internally displaced persons.
2. Special efforts should be made to ensure the full participation of internally displaced persons in the planning and management of their return or resettlement and reintegration.

Principle 29

1. Internally displaced persons who have returned to their homes or places of habitual residence or who have resettled in another part of the country shall not be discriminated against as a result of their having been displaced. They shall have the right to participate fully and equally in public affairs at all levels and have equal access to public services.

2. เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือเท่าที่ทำได้ต่อผู้พลัดถิ่นภายในประเทศทั้งที่ได้กลับคืนไปตั้งถิ่นฐานที่ถิ่นที่อยู่เดิม หรือได้ตั้งถิ่นฐานใหม่ที่อยู่อื่นๆ ให้ได้รับทรัพย์สิน (Property) และทรัพย์สินสมบัติ (Possession) ซึ่งจำต้องทิ้งไว้ หรือถูกยึดเอาไว้ระหว่างการถูกอพยพ ทั้งนี้หากมีทรัพย์สิน หรือทรัพย์สินสมบัติที่มีอาจแสวงหากลับคืนมาได้ เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควรจะต้องจัดหา หรือช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นเหล่านี้ให้ได้รับค่าชดเชย หรือการดำเนินการใดๆ เพื่อชดเชยความเสียหาย

หลักการที่ 30

เจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องควรจะมีขอมและอำนวยความสะดวกให้องค์การด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศหรือผู้ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมอื่นๆ เข้าถึงผู้พลัดถิ่นภายในประเทศอย่างรวดเร็ว โดยไม่ถูกกีดกัน เพื่อช่วยเหลือในการหวนคืนถิ่น การตั้งถิ่นฐานใหม่ และการบูรณะการกลับคืน ตามบทบาทหน้าที่ๆ มีอยู่ขององค์การ หรือบุคคลนั้นๆ

2. Competent authorities have the duty and responsibility to assist returned and/or resettled internally displaced persons to recover, to the extent possible, their property and possessions which they left behind or were dispossessed of upon their displacement. When recovery of such property and possessions is not possible, competent authorities shall provide or assist these persons in obtaining appropriate compensation or another form of just reparation.

Principle 30

All authorities concerned shall grant and facilitate for international humanitarian organizations and other appropriate actors, in the exercise of their respective mandates, rapid and unimpeded access to internally displaced persons to assist in their return or resettlement and reintegration.